

ჩვენზე საუკეთესო ქართველს გაუმარტოს

რა თქმა უნდა, მე უბრალო მოკვდავს დღევანდელი საქართველოს მდგომარეობის, საერთო სურათის დახატვის, შექმნილი სიტუაციის დრამა ანადიზის უნარი ნაკლებად გამაჩნია და არც ვაცხადებ ამის პრეტენზიას, მაგრამ პრინციპით „მოყვარეს პირში უძრახე, მტერს პირს უკანაო“ ვბედავ ხმა ამოვიღო და თუ ჩემი „ნასროლი“ მიზანში მოხვდება (რისიც დიდი იმედი მაქვს), ადბათ, ჩემზე ბედნიერი კაცი მთელ დუნიაზე მეორე არ იქნება.

დიდი სურვიერი გამოცდის უამი გვიდგას: გვშია და გვწყურია, გვცივა და გვეშინია, ვბორგავთ და ვარჩევთ თეთრსა და შავს და ვერ გაგვირჩევია. ვაკეთებთ იმას, რის უნარიც არ შეგვწევს და არ ვაკეთებთ იმას, რაც უნდა ვაკეთოთ. ვასწავრით ერთმანეთს ჭკუას და თვითონვე უჭკუოდ ვიქცევით:

უჭკუო ჭკუას მასწავრის! რეგვენი სიბრძნეს ქადაგებს!

თი, განგებავ, სადა ხარ, რად არ დაადებ ყადაღებს?! (ბ.ტ.)

და აღბევადა უზნეობა. არადა სურ ახერხან არ იყო, როცა ჭეშმარიტი მამუღიშვილის ზვიად გამსახურდიას წინამძღოლობით სწორი გზით მივდიოდით. მან სწორედ ის კურსი აიღო, რომედსაც დიდი ნავსაყუდერის მამნიშნებელი შუქურისაკენ მივყავდით, მან უაღრესად საჭირო და უცირებლად სწორი აქცენტი გააკეთა მისი მშობერი ხარხის,

ქართვერი ერის სურვიერ-ზნეობრივი პოტენციის ამადრებაზე, რაც ესოდენ დაგვიქვეითდა, სამასწროვანი მუხანათური „ძმობის“ პერიოდში.

„ენა, მამული, სარწმუნოება“

აი, რა იყო და იქნება მაგისტრადური და ერთადერთი მანერებერი გეზი, გზა, რომედსაც ტაძრისკენ მივყავართ. რამ შეაფერხა ჩვენი „გემის“ ტრიუმფადური სვლა აღებური კურსისაკენ? შევეცდები ამ კითხვის პასუხად ორი ძირითადი თუ არა, ერთ-ერთი მიზეზთაგან დავასახელო.

1. იმპერიის მეთაური ქვეყნის მამათმთავართა და შვიდთა მგდური ბუნება და განწყობილება სხვა ქვეყნების მიმართ...

მახსოვს, მოსკოვში ვარ, ირან-ერაყის ომი დაიწყო, მოსკოვის გარეუბნიდან მივდივარ „დედაქადაქისკენ“, დინჯად დავდივარ ედექტრომატარებრის ვაგონიდან ვაგონში თავისუფადი სავარძრის სძებნედად და გავრით, ყურმოკვრით მესმის ასე 17-18 წრის ბიჭების საუბრის ნაწყვეტი: „ჩვენ რომ ირანშიც ისე, როგორც ავღანეთში, დესანტი ჩაგვესვა, ირანი ახდა ჩვენი იქნებოდაო.“

2. იმპერიის მცდერობას როგორმე გემრიერი და მსუყე რუკმა არ გაუვარდეს ხერიდან/თუ პირიდან/, არავითარი წარმატება არ ექნებოდა, რომ ვასადი ქვეყნის შვიდთა, ძე ცდომილთა აზვირთებური დაუოკებერი ამბიციები არა.

აქვე მინდა პარადერი გავავრო ზემოთხსენებურ „იმპერიის“ შვიდთა და საქარვეროს შვიდთა იმავე ასაკის ორ ნაწირს შორის: ერთნი როგორ გვანან უფროს ძმათა შვიდებს თავიანთი ბუნებით (მხედვერობაში მაქვს ის ახადგაზრდები, რომდებიც ავტომატებით არბევდნენ კანონიერი ხერისუფდების მახარდამჭერ მანიფესტაციებს) და მეორენი, რომდებიც იმ ავადსახსენებერი მოვდენების წინა დდეებში მთავრობის სასახრის წინ ფიცს დებდნენ: **„ზვიად გამსახურდიას დანყებურ საქმეს არ ვუდარატებთ, ბოლომდე მივიყვანთ“**.

დერავს და ბობოქრობს საქართვერო დირსეურ შვიდთა მიერ ნაჩვენები ნათერი გზით მავადი და „ქუდზე ვაცი გამოსური“, ან იგივე შვიდთა, ხოლო შვიდთა ძე ცდომილთა მიერ ზურგში დახვარ-ჩაცემური და

ნინამხდარი, და სუფევს განუკითხაობა „ამა ქვეყანასა შინა“: მოძმეთა კვდა და ძარცვა–გდევა, ურთიერთგაუტანლობა და შური. როცა ქართველები ვინმე, იგივე ქართველი აუგს იტყოდა, პირში ვეცემოდი, შენ ხარ ასეთი–მეთქი? – არა, სხვები არიან ასეთებიო და იყო განკითხვა სხვათა. საკუთარი ნაკდის განკითხვა და აღმოფხვრის მცდელოა კი არა.

ბრძენ წინაპართა ნააზრევით ცხოვრების წესების უარყოფამ, კარგი, დადებითი ტრადიციების უგუდებედყოფამ, იმპერიულ–კომუნისტური იდეოლოგიის მარწუხებმა გატეხა (ღმერთმა ნუ ქნას საბოლოოდ), გადააგვარა ქართველი კაცის სური და იმიტომაც ვართ ახლა ამ ყოფაში, რაშიც ვართ:

„კოკასა შიგან რაცა სდგას, იგივე წარმოსდინდების“

ნუთუ ხსნა არ არის? ადბათ, არის: ქართული ოჯახის ერთერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტი, ღვინის სმასთან დაკავშირებული რიტუალებია: ქორწილი, ნათლობა, ძეობა, დაბადების დღე, დაკრძალვა, ორმოცი, წლისთავი, სხადასხვა ოჯახური თუ რელიგიური დღესასწაულები.

არც ის იქნება „ჩემი“ აღმოჩენა, თუ ვიტყვი, რომ არსად ისეთი ტრფიადით არ ისმევა ღვინო, როგორც საქართველოში და ამ „ტრფიადის“ მიზეზი სწორედ ის ჯადოსნური სადღევრძეოებია, რომლებიც, არცთუ იშვიათად, ცოტა „ზედმეტსაც“ მიგვართმევენებს ხორმე, გვინერგავს სიკეთისა და სიყვარულის გრძნობებს, გვამეგობრებს და უფრო სათნოებს გვხდის, ვიდრე ვართ. ერის მომავალი (ძე თუ ასური) ოჯახში იზრდება, ხედავს და ითვისებს ავსაც და კარგსაც, უყარობდება საკუთარი ფილოსოფიური შეხედულებები და რამდენადაც მაღარზნეობრივ დონეზე უმნიკვლობის, პათიოსნების, სტუმარმასპინძლის ურთიერთპათივისცემასა და სიყვარულის ატმოსფეროა გამეფებული ოჯახში, იმდენად ამადრებული სურის, მრავალი ღირსებით შემკული იზრდება მომავალი თაობა.

მოკრძალებით მინდა შემოგთავაზოთ სადღევრძეო – ჩვენზე უკეთეს ქართველს გაუმარჯოს, ყოველ ქართულ ოჯახში დასამკვიდრებლად...

და ჰკითხავს აუცილებლად მოზარდი მამას:

– მამა ვინაა ჩვენზე უკეთესი ქართველი?

მამა შეკითხვითვე კმაყოფილი გადაეხვევა თავის პირმშოს და აუხსნის:

– ჩვენზე უკეთესი ქართველი იგია, შვიდო, ვინც ჩვენზე ტანადი და თვარადია, ვინც ჩვენზე ჭკვიანი და გონიერია, ვინც ჩვენზე ძლიერი და ღონიერია, ვინც ჩვენზე უკეთ დარბის და ცურავს, ჭიდაობს და კრივში თავს იჩენს... ვინც ჩვენზე უკეთ ცეკვავს და მღერის, შრომობს და წერს, თამაშობს ჭადრაკს, ვისაც ჩვენზე მეტად უყვარს სამშობლო ქვეყანა, მოყვასი და მთელი მისი არსებით იღვწის მისი კეთილდღეობისთვის, ვინც ჩვენზე უკეთ დახვდება მომხდურს და მეხად თავს დაატყდება შინაურ თუ გარეშე მტერს, ვისაც სამშობლოს ბედი ყოველგვარ პირადურზე მაღლა დაუყენებია და საქმით, ბრძოლით, შრომით ამტკიცებს ამას, აღაგზნებს სხვებსაც, ამ მრწამსით იცხოვრონ.

ზვიად გამსახურდიას უკეთესობა ვერ აიტანეს მისმა ოპონენტებმა და იმიტომაც „დაკორტნეს“. იმიტომაც ვართ ვარგ ღლეში!

წამით თავი დავანებოთ ბატონ ზვიადს და მის „ოპონენტებს“ და გადავხედოთ ერთმანეთს.

თითქმის ყოველი მეათე ქართველი (ღმერთმა ქნას, მე ვცდებოდე) ვერ იტანს მასზე უკეთესი ქართველის არსებობას და ყოვლად მიუღებელი, ამორადური გზით ცდილობს გაუსწროს მას და თავად წარმოჩინდეს, თორემ პატიოსანი გზით უკეთეს მოყვასთან გატოლება მისი ღირსებების ღონემდე საამაყოა, როგორც პატიოსან სპრინტურ ორთაბრძოლაში გამარჯვება.

მინდა დავძინო, სადღეგრძელომ რომ უფრო მეტი დატვირთვა შეიძინოს.

უნდა შეივსოს ასეთნაირად: – ჩვენზე უკეთეს ქართველს გაუმარჯოს, ვინც ყოფილა ამ ქვეყანაზე, ვინც არის ამჟამად და ვინც იქნება შემდგომში, ე.ი. წარსულშია, აწმყოში და მომავალში. როცა ყველა ქართველის გურში და სურში, სისხლსა და ძარღვში ღრმად გაჯდება მასზე უკეთესი ქართველის სიყვარული, რომელიც, რა თქმა უნდა,

ღვთის დიდი სიყვარულითა და რწმენით, ჩვენი მართლმადიდებელი ქრისტიანული სარწმუნოების ერთგულებითა და მოყვასთან ქრისტიანული თანაცხოვრების უაღრესნათივო პრინციპებით იქნება განმტკიცებული, არსებობს კი რაიმე ძალა ჩვენი დამმარცხებელი? – რა თქმა უნდა, არა.

მაშ თქვენ გაგიმარჯოთ, ჩვენზე უკეთესო ქართველებო, და თქვენი ერთურთის სიყვარულით და პატივისცემით შედუღაბებურ, უძრევად საქართველოს გაუმარჯოს. თქვენი, ჩვენზე უკეთესი ქართველის სიყვარულით განმსჭავრული და რწმენით აღვსილი იმიჯი რომ ყოველივე ბემოთქმული მიღებული და გათავისებური, უმაღლეს ღონებზე გაცნობიერებული იქნება ქართველი ხადხის მიერ.

უკვდავია ქართველი ერი, მრავად უარყოფითთან ერთად მაინც სიკეთის ძარღვი ჭარბობს მასში და ხარობს ნერვი კეთილისა...

მაშ, გაუმარჯოს ჩვენზე უკეთეს ქართველს! ერის უკვდავების საიმედო გარანტს.

სურ მოკრე დროში.

თქვენთან ერთად იმას ვისურვებდი, რომ ჩვენი ერის უკეთეს შვირებს (მტყუანებს თუ ცამდის მართლებსაც) საერთო ენა გამოენახოთ, „დიდი“ ხერშეკრულების დადების ნაცვრად, დიდი შერიგება მოეხდინოთ და ჩვენც ერთად შეგვესვას გამთრიანებული, ერთ მუშტად შეკრული და სიყვარულით სავსე საქართველოს სადღეგრძელო.

პეტრე (ბონდო) ტონია

27.03.93 წ.